

Leiðarin á Arbeiðseftirlitinum:

Trukk-dómurinn ger at lógin má broytast

Arbeiðseftirlitið fer helst ikki at lata dómin í trukk-málinum fara afturvíð borðinum uttan víðari.

Í síðstu viku upplýsti Sosialurin, at stjórin á Strandfaraskipum Landsins, Johan R. Jacobsen, var frikendur í eini sak, ið Arbeiðseftirlitið hevði lagt, tí SL hevði brotið lógina um arbeiðsavernd.

Leiðarin av Arbeiðseftirlitinum, Niklas Magnussen upplýsir, at Arbeiðseftirlitið umhugsar at fara víðari í málinum, og fer kanska at heita á landsstýrið um at reisa eina embætismannasak. Men enn er endalig støða ikki tikin.

Stovnsleiðarin varð frikendur við teirri grundgeving, at hann ikki hevði ábyrgd av tí tekniska partinum á SL.

Í dómsgrundgevingum verður harafturat sagt, at tað verður lagt til grund, at SL er ikki privat fyrstaka hjá tí ákærda — í hesum føri stjóranum á SL — men ein hálvalmenn fyrstaka, drigin og ogn hjá Føroya Landsstýri.

Niklas Magnussen sigur, at manningin á Arbeiðseftirlitinum var ikki sørt bilsin, tá tað frættist

um dómin. Tað vardi ikki eftirlitsmenninar, at stovnsleiðarin fór at verða frikendur.

Ørkymlandi fyri privatan arbeiðsgevara

Spurdur, um Arbeiðseftirlitið í hesi sakini ynskti at fáa ein dóm, sum kann brúkast sum prinsipp, sigur hann, at tað hevdu teir ikki.

— Kenst tað so ikki nyttuleyst at arbeiða við eftirliti og leggja sak?

— Sjálvur lata vit okkum ikki nerva av hasum dóminum, tí á privatum virkjunum er ikki ívi um skyld-spurningin, men tað fer at ørkymla t.d. ein privatan arbeiðsgevara, um hesin verður dømdur fyri brot á arbeiðsverndarlógina, meðan ein almennur stovnsleiðari ikki verður dømdur fyri sama brot á lógina, viðongur Niklas Magnussen.

Tí umhugsar Arbeiðseftirlitið eisini spurningin, um tað ikki fer at heita á landsstýrið um at fáa lógina ella reglugerðina soleiðis broytta, at almennir stovnsleiðarar

eisini hava ábyrgdina av, at arbeiðsverndarlógin verður hildin, soleiðis at øll eru líka fyri lógini.

Í Danmark hevði ein almennur stovnsleiðari heldur ikki ábyrgdini sambært arbeiðsverndarlógini. Men nú danir hava sett arbeiðsumhvørvislógina í gildi hevur almennur stovnsleiðari ábyrgd av trygðini á arbeiðsplássinum. Tað eru demí um at stovnsleiðarar eru frikendir og málið er síðani lagt, upplýsir Niklas Magnussen.

Áheitan frá lækna

Orsøkin til at Arbeiðseftirlitið bað politivaldið leggja sak móti SL var ein áheitan frá lækna. Ein av pakkhúsmónum hevði verið hjá lækna, tí hann var eittraður av gassi frá einum diesel-trukki. Ein kanning í pakkhúsinum hjá SL vísti, at luftin var klárt eittrað, og tað er brot á arbeiðsverndarlógina.

Niklas Magnussen visir á, at tað sum gjørdi seg galdandi við pakkhúsinum var, at trukkan eisini blivu brúktir at lyfta vøru upp frá niðara hæddina upp í ta ovaru.

Somuleiðis visir hann á, at just pakkhús-formaðurin á Strandferðsluni hevði givið trygdarspurningin stóran ans og millum teir fyrstu sum setti seg í samband við Arbeiðseftirlitið í síðni tíð.

Á Strandferðsluni høvdu teir spurningin í huga alla tíðina og keyptu eisini tveir el-drivnar trukkan.

— Men hevur Arbeiðseftirlitið kannað onnur pakkhús?

— Vit hava tosað við aðrar pakkhúseigarar um spurningin, men tey eru í flestu førum øðrvísi. Tey hava verið høg og ofta rættuliga opin, so gjósturin hevur verið nógur. Men Arbeiðseftirlitið hevur ikki fingið klagar frá nøkrum og er heldur ikki komið fram á nakra eitring í pakkhúsum. Men í skipslastum hava vit uppdagað eitring frá trukkum, men í dag hava flestu skipini el-drivnar

trukkan í lastunum.

Flestu flakavirkini nú el-drivnar trukkan

— Følk á flakavirkjum hava ofta sagt, at tey kenna seg trong og hava ampa av nógvu trukk-koyringini inni á virkjunum. Hevur Arbeiðseftirlitið fingið klagar um hetta?

— Ja, vit hava fingið klagar um diseldrivnar trukkan á flakavirkjum, men tey flestu virkini hava lurtat eftir tilráðing frá Arbeiðseftirlitinum og útvegað sær el-drivnar trukkan.

Annars hava heilsu-myndugleikarnir sett bann móti koyring við el-drivnum trukkum á flaka- og fiskavirkjum.

Sum er, kann ein og hvør koyra trukk men Niklas Magnussen upplýsir, at Arbeiðseftirlitið hevur í hyggju at fáa í lag skipan, soleiðis at tað kreyst eitt trukk-loyvi, eins og kranførarar skulu hava eitt serligt loyvi. Men enn er ikki avgjørt, nær farið verður undir hesa skipanina.

Møta vælvild

Arbeiðseftirlitið er enn rættuliga ungt í Føroyum. Tað er umleið átta ár síðan lógin um arbeiðsavernd kom í gildi, og Arbeiðseftirlitið, ið skal umsita lógina, hevur ikki havt ta manning sum ynskiligt er, men Niklas Magnussen upplýsir, at fólk og virki vísa vælvild og skilja Arbeiðseftirlitið.

Hann viðongur kortini at alt eftirlitisarbeiðið verður ikki greitt so væl sum tað átti at verðið, tí kapasiteturin er ikki nóg stórir.

Umframt at Arbeiðseftirlitið hevur gjørt ymsar reglugerðir, trygdarskipanir o.a., so hava fakfeløgini eisini roynt at sannføra limir sínar um trygdarspurningin. Føroya Arbeiðarafelag hevur t.d. altið onkran frá Arbeiðseftirlitinum, tá felagið hevur skeið.

jo-mo

Búfuglurin hevur ikki nørt seg



Dimunarbóndin heldur ikki, at lomvigin hevur nørt seg aftur í Stóru Dimun. Men lomvigin er heldur ikki minkaður meira. Nógur er til av lunda, sigur hann

Lomvigin úti í Stóru Dimun er ikki minkaður seinastu árin, men lítið er framvegis til av lomviga. Óli Jákup úr Dimun heldur ikki, at nakað týðir upp á, at búfuglurin hevur nørt seg nakað, hóast tað onkran dagin kundi sæð út til at meira var til av fugli.

Hinvegin er nógur lund. Hóast ættin at fleyta í ikki var góð í summer, fleygaðu teir, Óla Jákup og Janus, einar 3-4000 lundar. Men vit driva tað ikki nógur, er Óli Jákup skjótur at leggja afturat. Tað er avmarkað, hvussu nógur tey klára at arbeiða undan, hóast tey hava roytingarmaskinu.

Skera um 300

Enn eru tey á Dimun ikki farin undir skera. Vanliga verður farið at slakta um hálvan september og onkundið eru tey byrjað upp aftur fyrr. Óli Jákup sigur, at tað veldst alt um veðurlagið.

— Við verandi sambandi royna vit at sleppa so skjótt sum møguligt av oygni. Áðrenn vetrarveðrið av álvara kemur, sigur hann.

jo-mo



Trukk-koyring innandura í pakkhúsum og flakavirkjum hevur valt fólk trupulleikar. Men hesin trupulleikin skuldi stórt sáð verið burtur um ikki so langa tíð. Nógur virki hava fingið el-trukkan og á flakavirkjum er ikki loyvt at brúka trukkan við brennimotori frá 1. nov. 1984

